

การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
Development of Public Administration with Participation of Local
Government Organization in Local Development Plan Preparation of
Nakhon Pathom Provincial Administrative Organization

ช่อพกา โถแก้ว¹
Chopaka Thokaew¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม 3) ศึกษาปัจจัยในการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม จำนวน 138 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทัศนคติ และด้านการจูงใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง ด้านการเสริมอำนาจ และด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร 3) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพ ความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจูงใจ และด้านทัศนคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การบริหารราชการ, การมีส่วนร่วม, แผนพัฒนาท้องถิ่น

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Abstract

This research were to: 1) study the level of participatory government administration of local administrative organizations in the formulation of local development plans of the Nakhon Pathom administrative organization, 2) study the factors that affect the public administration and the participation of administrative organizations of local development plans of the Nakhon Pathom Province, and 3) study the factors of the participation of the local administrative organizations that have a rational relationship with the cooperative government administration of the local administrative organizations of the Nakhon Pathom administrative organization. The sample were 138 peoples who are government officials and permanent employees of local government organizations in Nakhon Pathom Province. Data were treated and analyzed by using descriptive and inferential statistics which were percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and multiple regression analysis.

Results showed that 1) Factors affecting public administration in the overview are in high level. When considering each aspect, it was found that leadership was at the highest level. Understanding, attitude and motivation were at the high level, 2) the development of the bureaucratic administration of the local administrative organization in the formulation of the local development plan of the Nakhon Pathom administrative organization in overall and in each aspect, were at a high level. The following orders were opinions listening, cooperation building, role entering, empowerment and providing provision, 3) personal characteristics such as occupations, relationships with the development of public administration with the participation of local administrative organizations in the formulation of local development plans of the Nakhon Pathom administrative organization with statistical significance at the level of .05, and 4) factors affecting the participation of local administrative organizations were leadership In terms of knowledge, motivation, and attitude which affect the participation of local administrative organizations. There is a rational relationship with the participation of the bureaucratic administration of the local government organization with statistical significance at the level of .001.

Keywords: Public administration, Participation, Development Plan

บทนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดจนช่วยเหลือ งานของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานเกิดความซ้ำซ้อนซึ่งมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องยาวนาน ด้วยการพัฒนาขึ้นมาจากสภาจังหวัดตาม พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่เข้ามาควบคุม และให้ข้อเสนอแนะ แก่ฝ่ายบริหารรัฐบาล และจังหวัด ในกิจการอันเกี่ยวเนื่องกับจังหวัด และเทศบาล ต่อมาจึงมีการตรา พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 (ณัฐภัทร์ สัมฤทธิ์, 2558)

แผนพัฒนาท้องถิ่น คือ การที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องมีการ กำหนดวิสัยทัศน์ หรือแผนงานในอนาคต และแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 จึงได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ 2 ประเภท คือ แผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนระยะยาว และแผนพัฒนาสี่ปี ซึ่งเป็นแผนพัฒนาหมุนเวียน (Rolling Plan) ที่ต้อง มีการทบทวน และจัดทำทุกปี และจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ได้บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบพิเศษ มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด นอกจากมี อำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (สถาบันพระปกเกล้า, 2556)

การวางแผนการพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก แผนพัฒนาเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึง ประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึง ความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็น อุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากร ในการบริหารท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด (สถาบันพระปกเกล้า, 2556)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จึงเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง ที่มีการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น ซึ่งเป็นกรอบกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ เป็นไปในทิศทางที่ตรงกับความต้องการของประชาชน โดยกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จะมีผู้แทนในการเข้าร่วมการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครปฐมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาต่างๆ ได้แก่ กระบวนการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับ จังหวัด คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประชาคมท้องถิ่น ประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานเครือข่าย กลุ่มองค์กร ชุมชน และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานจังหวัดนครปฐม, 2559) ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งจังหวัดนครปฐมในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครปฐม ทั้งนี้การพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ มีการกระจุกตัวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันบางพื้นที่ก็ไม่ได้ มีการพัฒนา ดังนั้น การศึกษาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีส่วนร่วมในด้าน

ได้บ้าง ตลอดจนทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปปรับปรุงส่วนที่บกพร่องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ซึ่งจะช่วยให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยในการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ แนวคิดของ สโตกคิลล์ (Stogdill, 1977) ด้านความรู้ความเข้าใจ แนวคิดของ บลูม (Bloom, 1971) ด้านการจูงใจ แนวคิดของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow, 1970) และด้านทัศนคติ แนวคิดของ โรเจอร์ (Roger, 1978) และการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร แนวคิดของ Arnstein ด้านการรับฟังความคิดเห็น แนวคิดทฤษฎีของ International Fund for Agricultural Development (2001) ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง แนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) ด้านการสร้างความร่วมมือ แนวคิดของ โกวิทช์ พวงงาม (2550) และด้านการเสริมอำนาจ แนวคิดของ ถวิลวดี บุรีกุล (2551)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 2,240 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Samuel B.Green (1991, pp.109-110) ได้กลุ่มตัวอย่าง 138 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) และแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานปัจจุบัน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจูงใจ และด้านทัศนคติ ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ท สเกล (Likert scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการเข้ามามีบทบาท ด้านการสร้างความร่วมมือ และด้านการเสริมอำนาจ มีจำนวน 25 ข้อ ซึ่งลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ท สเกล (Likert scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น

3. การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเชิงเนื้อหา ภาษาและสำนวน

3.2 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC = 0.95

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.729

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 138 ชุด และผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลกับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ - ผลกับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สถิติที่ทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson

ผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด มีอาชีพข้าราชการ ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานปัจจุบัน ต่ำกว่า 5 ปี

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทัศนคติ และด้านการจงใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง ด้านการเสริมอำนาจ และด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร

4. ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพ ความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจงใจ และด้านทัศนคติ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสามารถแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มีผู้นำที่ดี และมีคุณภาพ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ สต็อกดิลล์ (Stogdill, 1977) ได้กล่าวว่า ลักษณะผู้นำที่สำคัญที่ช่วยให้เกิดภาวะผู้นำสูง ประกอบด้วย 1) ความตื่นตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่เสมอ ทำให้รับรู้ความเป็นจริงได้เร็ว 2) ความสามารถในการปรับตัว เมื่อรับรู้แล้ว ต้องตามด้วยความสามารถในการปรับตัว หากไม่แล้ว สภาพดังกล่าวจะกระทบในทางเสียหายต่อตนเองและองค์กร 3) ความมุ่งมั่นทะเยอทะยานสู่ความสำเร็จ ถือเป็นพลังสำคัญที่กระตุ้นให้ทุกคนทำหน้าที่ให้สำเร็จ เป็นบุคคลและองค์กรแห่งความสำเร็จ 4) ความเปิดเผย ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความไว้วางใจ เชื่อใจ เพราะความเร้นลับและมีเล่ห์เหลี่ยม ย่อมนำมาซึ่งความเคลือบแคลงสงสัย ลดพลังขององค์กร 5) ความร่วมมือ เป็นลักษณะที่ทำให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือหมู่คณะ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการนำองค์การ 6) ความสามารถในการตัดสินใจ การตัดสินใจทำให้เกิดการกระทำการตัดสินใจที่ดี ชัดเจน ทันการณ์ ย่อมเกิดการกระทำที่รวดเร็วตามมา ทำให้งานพร้อมเพื่อการแข่งขัน หากผู้นำยัง ลังเล ไม่กล้าตัดสินใจ หรือปล่อยให้เกิดภาวะกำกวม ย่อมทำให้เกิดการลังเลชะงักงันในบุคคลและองค์การ เสียเปรียบในการแข่งขัน 7) การให้การคุ้มครอง ผู้นำที่ให้ความคุ้มครองกับเพื่อนร่วมงานทั้งยามปกติ ปัญหาอย่าสร้างเชื่อมั่น ความอบอุ่น ความผูกพันในองค์การให้บุคลากร 8) การมีบารมี คือการมีพลังอำนาจในตัวโดยธรรมชาติทำให้ผู้อื่นเชื่อและคล้อยตาม ได้ง่าย มีความสำคัญในการสร้างทีมงาน และการนำทีมงาน 9) การมีพลังงานสูง คือการที่มีพลังกายหรือสุขภาพที่ดี และมี

กำลังใจในการทำหน้าที่ หยุต หรือมีความขยันหมั่นเพียร ช่วยทำให้เกิดพลังในบุคคลและองค์กร 10) ความคงเส้นคงวา ทั้งในเชิงบุคลิกภาพ และนโยบายย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติตามไม่เกิด ความสับสน ทำหน้าที่ได้ต่อเนื่องด้วยความมั่นใจ และไม่ต้องมีการปรับตัวบ่อย ๆ จึงเป็นลักษณะจำเป็นของผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด คำเจริญ และสมบูรณ์ ศิริสรธริรัญ (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร กับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานและการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศาลายา พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1971) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่จะประสบ ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ผู้สอนกำหนดและจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งวัด ประเมินผลได้ถูกต้อง และบลูมได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้น ฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็น จุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives จุดประสงค์ที่สำคัญของการเรียน การสอน คือ เพื่อให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ พฤติกรรมเหล่านี้จำแนกและจัดลำดับ ออกเป็นหมวดหมู่และระดับตามความยากง่ายหมวดหมู่เหล่านี้เรียกว่า Taxonomy of Educational objectives ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่าความรู้ความเข้าใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านแรงจูงใจ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครปฐม มีการสร้างแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่น ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นผู้วางรากฐานจิตวิทยามนุษยนิยม เขาได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อ ระบบการศึกษาของอเมริกันเป็นอันมาก ทฤษฎีของเขามีพื้นฐานอยู่บนความคิดที่ว่า การตอบสนองแรงขับเป็น หลักการเพียงอันเดียวที่มีความสำคัญที่สุดซึ่งมีเบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ มาสโลว์มีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับ แรงจูงใจ โดยเน้นในเรื่องลำดับขั้นความต้องการ เขามีความเชื่อว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่ สูงขึ้นเมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนอง เช่น ความมั่นคงความปลอดภัย กินอิ่มนอนหลับ ความ ต้องการอื่นจะเข้ามาทดแทน เป็นพลังซึ่งจูงใจให้ทำพฤติกรรม เช่น อาจเป็นความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น แรงจูงใจ ของคนเรามาจากความต้องการพฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนอง ความพอใจ มาสโลว์ แบ่งความต้องการ พื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ระดับ ด้วยกัน ได้แก่ ระดับที่ 5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและ พัฒนาศักยภาพของตน ระดับที่ 4 ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ระดับที่ 3 ความต้องการความรักและเป็น ส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ระดับที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และระดับที่ 1 ความต้องการทางสรีระ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า แรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านทัศนคติ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครปฐม มีการสร้างแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นใน

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ (Roger, 1978) ได้กล่าวถึง ทศนคติ ว่าเป็นดัชนีชี้ว่า บุคคลนั้น คิดและรู้สึกอย่างไร กับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดย ทศนคติ นั้นมีรากฐานมาจาก ความเชื่อที่อาจส่งผลถึง พฤติกรรม ในอนาคตได้ ทศนคติ จึงเป็นเพียง ความพร้อม ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็น มิติของ การประเมิน เพื่อแสดงว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต่อประเด็นหนึ่ง ๆ ซึ่งถือเป็น การสื่อสารภายในบุคคล (Interpersonal Communication) ที่เป็นผลกระทบจากการรับสารอันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร เรื่อง ฤทธิ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมคนในชุมชนมีทัศนคติต่อการจัดการการท่องเที่ยวอยู่ระดับมาก ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

2. การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง ด้านการเสริมอำนาจ และด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ International Association for Public Participation (IAP2) ถึงระดับการเข้ามามีส่วนร่วม มี 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 คือการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (To Inform) เป็นระดับที่ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุดแต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐ จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชน ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน ราชการ โดยหน่วยงาน ราชการ มีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูล ที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัยและ ประชาชนสามารถ เข้าถึงได้รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ คือการให้ข้อมูลโดยผ่าน ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์การจัดทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศและการให้ข้อมูล ผ่านเว็บไซต์การพหุสถานที่จริง การจัดกิจกรรมเปิดบ้าน (Open Houses) เป็นต้น ระดับที่ 2 คือการปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (To Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินการหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ อย่างอิสระและเป็นระบบ เพื่อนำมาประกอบการ ตัดสินใจของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานราชการจะนำ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและประเด็นจาก ประชาชนไปเป็นแนวทางการปรับปรุงนโยบาย การตัดสินใจ และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยจัด ให้มีกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นการปรึกษาหารือทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็นการสำรวจความคิดเห็นการจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็น ผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น ระดับที่ 3 คือการให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง (To Involve) โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน โครงการ และวิธีการทำงาน โดยหน่วยงานราชการมีหน้าที่จัดระบบ อำนาจความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะ และการตัดสินใจร่วมกับ ภาคประชาชน การให้ประชาชนมีบทบาท โดยร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ จะสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูล ความคิดเห็นและความต้องการ ของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกใน การบริหารงานของภาครัฐ การมีส่วนร่วมระดับนี้มักดำเนินการในรูปแบบ กรรมการที่มีตัวแทนภาคประชาชน เข้าร่วม เช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็น นโยบายสาธารณะ การประชาพิจารณ์การจัดตั้ง คณะทำงานเพื่อเสนอแนะ ประเด็นนโยบาย เป็นต้น ระดับที่ 4 คือการสร้างความร่วมมือกับประชาชน (To Collaborate) โดยการให้กลุ่ม ประชาชน ที่เป็นผู้แทนภาคสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทเป็นหุ้นส่วนหรือภาคี ในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานราชการในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และการดำเนิน กิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีภาคประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

ระดับที่ 5 การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (To Empower) โดยการเปิดโอกาส ให้ประชาชนมี บทบาทเต็มที่ในระดับสูงสุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ การบริหารงาน และการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อเข้ามาทดแทนการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ ในการดำเนินการหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้เน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจและภาครัฐมี หน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้นเช่นการลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุน หมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น สามารถแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Arnstein (1969) ขึ้นให้ข้อมูลข่าวสาร คือ ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2.2 ด้านการรับฟังความคิดเห็น พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ International Fund for Agricultural Development (2001) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมโดยให้คำปรึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะที่ถูกปรึกษา โดยที่บุคคลภายนอกรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากประชาชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ อาจนำความคิดเห็นที่ได้มาจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน หรือตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาต่อไป การมีส่วนร่วมในลักษณะเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ตกอยู่ภายใต้ข้อผูกพันที่จะทำตามความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งในกระบวนการนี้มีการนำความคิดเห็นจากประชาชนทั้งทางตรง และทางอ้อม มาใช้ในการพัฒนา และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

2.3 ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการดำเนินการต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้องในทุกกระบวนการ แต่บางกระบวนการจะเข้ามามีส่วนร่วมอาจจะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง แต่เข้ามามีส่วนร่วมโดยการผ่านตัวแทน หรือผู้นำกลุ่มนั้น ๆ

2.4 ด้านการสร้างความร่วมมือ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ โกวิท พวงงาม (2550) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน ซึ่งขั้นสร้างความร่วมมือสอดคล้องอยู่ในระดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมโดยการลงทุน และการปฏิบัติงาน

2.5 ด้านการเสริมอำนาจ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิลวดี บุรีกุล (2551) ได้กล่าวถึงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมนั้น สามารถทำได้หลายระดับ ขึ้นอยู่กับรัฐบาลแต่ละยุคจะให้ความสำคัญกับประชาชนมากน้อยต่างกัน คือ ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจหมายถึง ให้ประชาชนเข้าดำเนินการ หรือจัดการเอง โดยไม่มีการติดต่อกับรัฐบาล ซึ่งอาจมีการโต้ตอบจากรัฐบาล ตัวอย่างเช่น การตั้งศาลเตี้ย การเดินขบวน การเข้ายึดสถานที่ทางราชการ เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม

3. ลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ด้านการเข้ามามีบทบาท หรือเกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ด้านการเข้ามามีบทบาท หรือเกี่ยวข้อง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายได้ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ด้านการเข้ามามีบทบาท หรือเกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิธัญ วารุณสหรัชญ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการจูงใจ และด้านทัศนคติ ในภาพรวมส่งผลต่อการบริหารราชการแผ่นดินแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 โดยสามารถแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1 ด้านภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการรับฟังความคิดเห็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง และด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความสัมพันธ์กับงานวิจัยของ กัญญา เพ็ชรนอก (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรับฟังความคิดเห็น และด้านการสร้างความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย อารักษ์ไพฑมณต์ และวิโรจน์ เกษภูาลักษณ์ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลการรับรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตามระบบคุณภาพภายใน พบว่า การรับรู้ทำความเข้าใจ ทัศนคติด้านความเข้าใจ และความรู้สึกรับรู้ถึงอิทธิพลในทางบวกต่อการมีส่วนร่วม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชาภรณ์ ทัพโพธิ์ (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครปฐม พบว่า การสร้างแรงจูงใจในด้านความรับผิดชอบในงาน และความก้าวหน้าในตำแหน่ง สนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรทั้งข้าราชการและลูกจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.4 ด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรับฟังความคิดเห็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเสริมอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พิพัฒน์ ปานงาม (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในตำบลหนองละลอก อำเภอ

บ้านค่าย จังหวัดระยอง พบว่า ทศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชน อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ค้นพบประเด็นและปัญหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจและนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อเสนอแนะ การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชนมากขึ้น เป็นช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรม หรือโครงการที่เสริมอำนาจของประชาชนมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีบทบาท หรือเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ทำการวิจัย เพื่อศึกษาหาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ควรศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม เพื่อวิเคราะห์การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นว่ามีความคล้ายคลึง หรือแตกต่างจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา เพ็ชรนอก. (2556). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่
เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย.
กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ณัฐภัทร์ สัมฤทธิ์. (2558). การรับรู้เกี่ยวกับหน้าที่และความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด. วารสารการ
บริหารท้องถิ่น 8(3), 3.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปฐมวงศ์ สีหาเสนา. (2557). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอ
เมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประชากรณ์ ทัพโพธิ์. (2557) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงษ์พิพัฒน์ ปานงาม. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบล ของประชาชนในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วุฒิชัย อารักษ์ไพฑูริย์ และวิโรจน์ เจริญลักษณ์. (2556). อิทธิพลการรับรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม ที่มีต่อ
ประสิทธิภาพการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตามระบบคุณภาพ
ภายใน. วารสารวิทยบริการ 24, 12-28.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2556). การมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมคิด คำเจริญ และสมบุญ ศรีสร้อย. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานและการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วน
ตำบลศาลา. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานจังหวัดนครปฐม. (2559). โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นในเขต
จังหวัดนครปฐม. สืบค้นจาก: <http://www.nakhonpathom.go.th/gallery/detail/177>.
- สิทธิชัย วารุณสหรัชน. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทุมพร เรืองฤทธิ์. (2560). ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัด
มะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- Arnstein, S.R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association* 35, 216-224.
- Bloom, B.S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: Mc Graw – Hill.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1980). *Effective and Behavior in Organization*. New York: Richard D. Irvin Inc.

- Greenl, G.B. (1991). How Many Subjects Dose It Take to Do a Regression Analysis? Multivariate Behavioral Research, 26(3), 109-110. **Retive** March 18, 2018 **From** http://research.kbu.ac.th/home/journal/pdf/journal_v15_no1.pdf
- International Fund for Agricultural Development (IFAD). (2001). **Enhancing Ownership and Sustainability: A Resource Book on Participation**. Philippines.
- Maslow, A. (1970). **Motivation and Personality**. New York: Harper and Row Publishers.
- Roger, D. (1978). **The psychology of adolescence**. New York: Appleton Century-Crofts.
- Stogdill, R.M. (1977). Personal Factors Associated with Leadership. **Journal of Applied Psychology** 46 (6), 746-A.

